

op i Forslaget under Nr. 4 a., hvor der er sat en bestemt Grænse, saaledes at Stillingsvæsenet ophører for det Mandstab, der endnu ikke er udstrebet. Derimod vilde Mange, som forhen have været behandlede ved Sessioernerne, og som have indrettet deres Sager derefter, kunne behrebe Lovgivningen, at den gjorde et Indgreb, der, som den ærede Ordfører meget rigtigt har udviklet, vilde virke yderligere forstyrrende, naar man saaledes vilde give denne Bestemmelse tilbagevirkende Kraft. Jeg seer ikke, at den Fordeel eller Rigeberettigelse, som vintres derved, vilde være saa overordentlig stor, at vi særligt maatte sætte Pris paa at føre denne Conseqvents igjennem, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) med saa stærkt Udtryk har udviklet. Jeg troer, det vilde være urigtigt at vedtage dette Forslag, da man derved vilde skabe en større Opposition mod en Lov som denne, fordi der derved vilde gjøres et saa stærkt Indgreb i Udviklingen af de borgerlige Samfundsforhold. — 3, hvad det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Rjær) udviklede, var der mange Tanker, hvortil jeg fuldstændigt kan slutte mig; men jeg tør ikke gaae saa vidt fremdeles at lade denne Bet staae aaben, da jeg maa ansee det for nødvendigt, at vi komme til det Standpunkt, at alt vaabendygtigt Mandstab vaabenyves. Det er derfor min Mening, at det vil være rigtigt at holde sig til det, der er foreslaaet under Nr. 4 a., og at vedtage dette som en Begyndelse til at gennemføre den Tanke, der vistnok er tilstede her i Thinget saavel som paa flere Steder i Landet. — Jeg skal dernæst tillade mig at understøtte, hvad der er blevet foreslaaet af det ærede Medlem for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (C. B. Nyholm) med Hensyn til Faneeden. Jeg troer, at vore Krigsartiller og i det Hele taget vore militaire Anordninger ere saa strenge, at vi meget godt maatte kunne undvære denne Faneed. Saavidt mig bekjendt, er det ogsaa fra selve Krigsministeriets Side tilladt, at Enkelte, som have nægtet at aflægge den, kunne blive fritagne

derfor. Det forekommer mig som meget rigtigt udviklet af det ærede Medlem for Svendborg Amts 1ste Valgkreds, at vi saavidt muligt bør undgaae at bruge Eden, for at holde den saa hellig som muligt, og jeg troer neppe, at Alle de, der aflægge Ed til en Fane, føle den Hellighed, som en Ed bør indeholde. Jeg antager, at det Samme vil blive overholdt i Krigstid uden Faneed, som bliver overholdt nu, og jeg anseer denne Ed for et Misbrug, som kan undgaaes, uden at Armeen derved svækkes, eller de Forpligtelser overtrædes, som Soldaten har overfor Konge og Fædreland. Jeg troer, som sagt, at de Forskifter, der ere givne i Krigsartillerne, blive saa strengt overholdte, at Faneeden af Hensyn dertil vel kan undværes. Der er vel, saaledes som det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (H. M. Petersen) udviklede, mange Tilfælde, i hvilke der ligeledes finder Misbrug Sted med Eden, og jeg skal derfor være med til at afflasse Edsaflæggelse i mange flere Tilfælde. Jeg har selv været med til at aflægge Ed i saadanne Tilfælde, f. Ex. som Hegnskynsmand og andet Saadant, hvorved man gaaer hobevis — et halvt Hundrede ad Gangen — ind og aflægger Eden, og den kan da ikke være ledsaget af den Høitidelighed, som bør være tilstede ved en Eds Afslæggelse. Det er dette, jeg vil søge at faae afsærget paa dette Punkt, forsaavidt den høitærede Krigsminister finder, at det er rigtigt at foretage Skridt i denne Retning. — Jeg skal hermed slutte, idet jeg haaber, at Forslaget under Nr. 4 b ikke bliver vedtaget. — Der er dog endnu et Forslag, nemlig det, der er opført i Tiden, den, Sp. 7738, under Nr. 1, som jeg skal tillade mig at omtale. Det er et Forslag, som medfører nogen Udgift, men ikke bestomindre troer jeg, vi maae stemme derfor og see at finde os i denne Udgift. Det er udtalt af det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Rjær); som ellers seer meget paa Besparelser, at han ogsaa kan gaae ind paa dette Forslag, og jeg maa ligesom han erklære, at det vil gjøre den militaire Byrde mere lige-